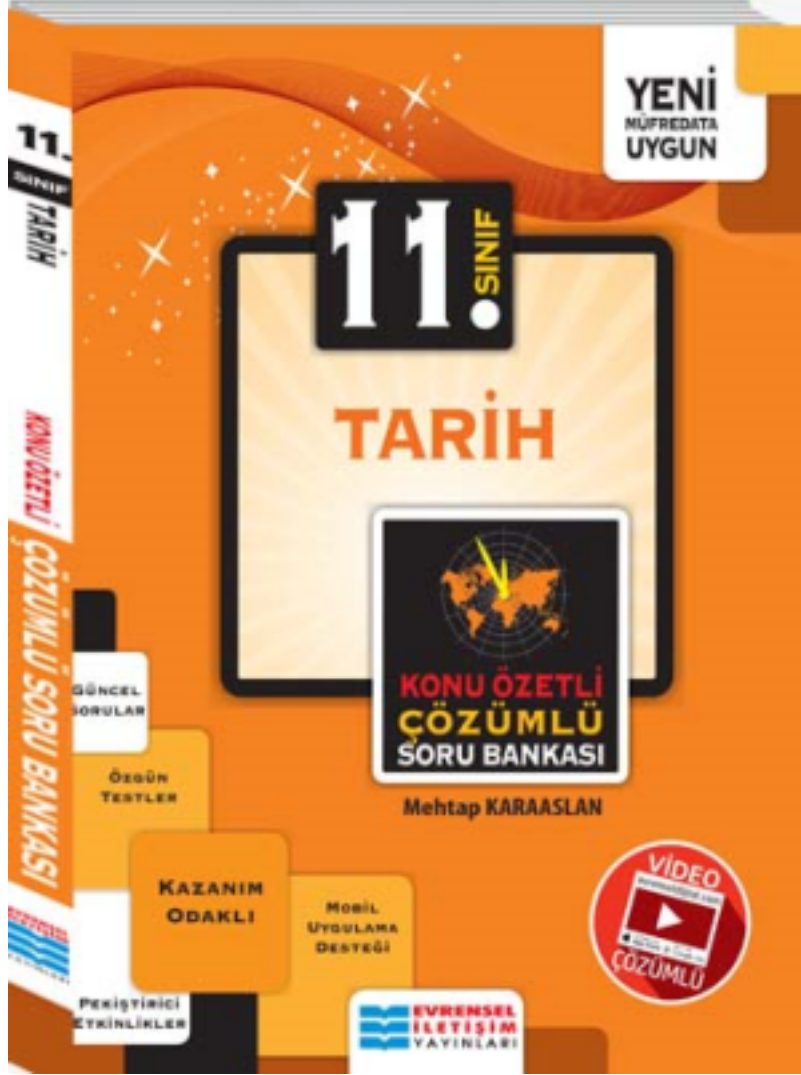

11. SINIF

TARİH

**KONU ÖZETLİ
Soru Bankası**

MEHTAP KARAASLAN

 **EVRENSEL
İLETİŞİM
YAYINLARI**

11. SINIF TARİH

KONU ÖZETLİ SORU BANKASI

Copyright ©
Evrensel İletişim Yayın Dağıtım
San. Tic. Ltd. Şti.

Bu kitabın her hakkı
EVRENSEL İLETİŞİM LTD. ŞTİ.'e aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

**EVRENSEL
İLETİŞİM
YAYINLARI**

Yeni Ziraat Mah. 655. Sk. No: 15/A
Altındağ / ANKARA

Tel: (0312) 384 65 00

Faks: (0312) 384 61 00

email: evrensel@evrenseliletisim.com.tr

www.evrenseliletisim.com.tr

Yazar
Mehtap KARAASLAN

Genel Yayın Yönetmeni
Engin KARAPINAR

Dizgi - Tasarım - Kapak
Zeynep AKARSU

Basım Yeri
Korza Basım

ISBN
978 - 605 - 2110 - 92 - 8

İstiklâl Marşı

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fışkıracak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhi, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar-ki şahadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder-varsa-taşım,
Her cerîhamdan, İlâhi boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerred gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinedir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal ATATÜRK

İçindekiler

1. ÜNİTE: DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA OSMANLI SİYASETİ (1595 – 1774)

Konu Özeti.....	8
Etkinlik	11
Cevaplı Test	12
Ünite Tekrar Testi	36

2. ÜNİTE: DEĞİŞİM ÇAĞINDA AVRUPA VE OSMANLI

Konu Özeti.....	40
Etkinlik	43
Cevaplı Test	44
Ünite Tekrar Testi	68

3. ÜNİTE: ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE DENGİ STRATEJİ (1774 – 1914)

Konu Özeti.....	72
Etkinlik	75
Cevaplı Test	76
Ünite Tekrar Testi	102

4. ÜNİTE: DEVRİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET – TOPLUM İLİŞKİLERİ

Konu Özeti.....	106
Etkinlik	109
Cevaplı Test	110
Ünite Tekrar Testi	132

5. ÜNİTE: SERMAYE VE EMEK

Konu Özeti.....	136
Etkinlik	137
Cevaplı Test	138
Ünite Tekrar Testi	144

6. ÜNİTE: XIX VE XX. YÜZYILLARDA DEĞİŞEN GÜNDELİK HAYAT

Konu Özeti.....	148
Etkinlik	149
Cevaplı Test	150
Ünite Tekrar Testi	156

ETKİNLİK CEVAP ANAHTARI	159

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595 – 1774)

DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA OSMANLI SİYASETİ (1595-1774)

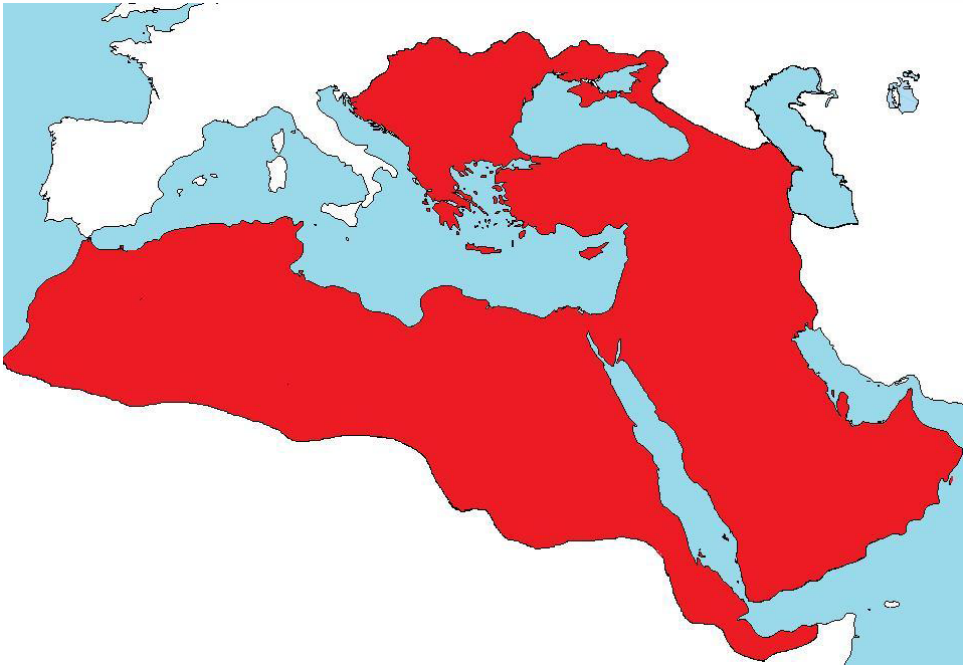
XVI. yüzyılda en büyük gücüne ulaşan Osmanlı Devleti yine bu yüzyılın sonunda güç kaybetmeye başlamıştır. Bu dönemden itibaren Osmanlı Devleti; Avusturya, Lehistan, Safevi, Rusya gibi devletlerle uzun mücadeleler yapmıştır.

1533'te imzalanan İstanbul Antlaşması ile Avusturya'ya karşı üstünlüğünü kabul ettiren Osmanlı Devleti 1596'da **Haçova Meydan Muharebesi**'nde zorda olsa galip gelmiş ancak istediği sonucu alamamıştır. 1606'da imzalanan **Zitvatorok Antlaşması** ile Avusturya arşidükü, Osmanlı padişahına denk sayılmıştır. Böylece Osmanlı Devleti, Avusturya'ya karşı üstünlüğünü kaybetmiştir.

XVII. yüzyıl başlarında Safeviler ile mücadelelerde devam etmiştir. 1606 yılında yapılan **Nasuh Paşa Antlaşması** ile Tebriz, Gürcistan, Dağıstan kaybedilmiş; Osmanlı Devleti doğuda Ferhat Paşa Antlaşması ile ulaştığı en geniş sınırlarının bir kısmını kaybetmiştir. Safeviler ile devam edilen mücadeleler sırasında önce **Serav Antlaşması** (1618) yapılmış mücadeleler bir süre azalsa da tamamen durmamıştır. 1639'da iki devlet arasında **Kasrı Şirin Antlaşması**'nı imzalanmış ve günümüze kadar gelen İran sınırı belirlenmiştir.

Lehistan'ın Osmanlı sınırlarına saldırıları sonucu **Hotin Seferi** yapılmış ancak Yeniçerilerin disiplinsizliği nedeniyle Lehistan içlerine ilerleyemeden **Hotin Antlaşması** (1621) imzalanmıştır. Lehistan'ın devam eden saldırıları üzerine Köprülü Fazıl Ahmet Paşa çıktığı sefer de başarılı olmuş, Podolya egemenlik altına alınmıştır. Lehistan ile imzalanan **Bucaş Antlaşması** (1672) ile batıda en geniş sınırlara ulaşılmıştır.

Osmanlı Devleti doğuda en geniş sınırlarına 1590 yılında yapılan Ferhat Paşa Antlaşması'yla; batıda en geniş sınırlarına 1672'de Bucaş Antlaşması ile ulaşmıştır. Ancak en geniş sınırlarını uzun süre koruması mümkün olmamıştır. Bu durum Osmanlı Devleti'nin fetih politikasının devam ettiğini ancak sınırlarını koruyacak güce sahip olmadığını gösterir.

Osmanlı Devleti En Geniş Sınırları

1645'te başlayan ve 1669'da ancak sonuçlanan Girit Kuşatması; Osmanlı Devleti'nin askeri gücünün özellikle de donanmanın zayıflığının kanıtıdır. XVII. yüzyılın denizlerde en önemli gelişmelerinden biridir.

1664'te yapılan **Vasvar Antlaşması** ile Avusturya'dan son kez toprak kazanımı elde eden Osmanlı Devleti kötü gidişi durdurmak için 1683'te **II. Viyana Kuşatması**'ni başlatmıştır. Osmanlı Devleti'nin bu saldırısına karşılık; Avusturya, Rusya, Lehistan, Venedik ve Malta; Kutsal İttifak kurmuştur. Kutsal İttifakla Osmanlı Devleti arasında uzun süren savaşlar sonunda Osmanlı Devleti ağır bir yenilgi almıştır.

Kutsal İttifak karşısında alınan yenilgi sonrası Osmanlı Devleti; Avusturya, Venedik ve Lehistan ile 1699'da **Karlofça Antlaşması**'ni imzalamıştır. Bu antlaşmaya göre Erdel, Macaristan'ın bir kısmı Avusturya'ya; Podolya, Lehistan'a; Mora Yarımadası ve Dalmaçya kıyıları Venedik'e bırakılmıştır.

- Karlofça Antlaşması ile Osmanlı Devleti ilk kez toplu halde toprak kaybetmiştir. Devletin uzun süredir devam eden duraklaması da gerilemeye dönüşmüştür. Bu dönemden itibaren Osmanlı yöneticileri burada kaybedilen yerleri geri almaya çalışmıştır.

Osmanlı Devleti ile Rusya arasında ilk diplomatik ilişki 1681'de imzalanan **Bahçesaray Antlaşması** ile kurulmuştur. Daha sonra Kutsal İttifakta yer alan Rusya, Osmanlı Devleti ile 1700 yılına kadar savaşmış ve **İstanbul Antlaşması**'ni imzalamıştır. Bu antlaşma ile Azak Kalesi Rusya'ya verilmiş, Rusya İstanbul'da elçi bulundurma hakkını elde etmiştir.

Sıcak denizlere inmeyi devletin güçlenmesi için gerekli gören Rusya bu amacının önünde Osmanlı Devleti'ni büyük bir engel olarak görüyordu. Bu nedenle XVIII. yüzyılın başlarından itibaren sık sık Osmanlı-Rus savaşları yaşanmıştır.

Rusya'yı durdurmak isteyen Osmanlı Devleti **Prut Seferi**'ne çıkmış; Azak Kalesi'ni geri almıştır. Rusya **Prut Antlaşması** ile daha önceden İstanbul Antlaşması'nda elde ettiği kazanımları kaybetmiştir.

Karlofça Antlaşması ile kaybettiği yerleri geri almak isteyen Osmanlı Devleti Mora'yı geri almak için harekete geçmiş, Venedik'e karşı önce galip gelmiştir. Ancak Karlofça Antlaşması'nın garantörü olan Avusturya'da savaşa dahil olunca galibiyetini koruyamamıştır. Taraflar arasında yapılan **Pasarofça Antlaşması** (1718) ile Osmanlı Devleti Mora'yı geri almış ancak Belgrad ve Temeşvar'ı Avusturya'ya bırakmak zorunda kalmıştır.

Pasarofça Antlaşması ile Osmanlı Devleti ilk kez batının üstünlüğünü kabul etmiştir. Bu antlaşmayla başlayan Lale Devri'nde Sultan III. Ahmet batı tarzında yenilikler yapmıştır. Ancak Lale Devri, Patrona Halil İsyanı ile 1730'da son bulmuş, III Ahmet'te tahttan indirilmiştir.

XVIII. yüzyıl Safevi Devleti ile yapılan mücadeleler sonucu **Ahmet Paşa** (1732) ve **Kerden** (II. Kasr-ı Şirin) (1746) **Antlaşması** yapılmıştır. Ancak sınırlarda büyük bir değişiklik yaşanmamıştır.

XVIII. yüzyılda Rusya'nın sıcak denizlere inme isteği, Avusturya'nın Balkanlara hakim olma isteği iki devletin Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak kurmasını sağlamıştır. Bu nedenle bir süre Osmanlı Devleti; Rusya-Avusturya ittifakı ile savaşmıştır. Bu ittifakla yapılan ilk savaşı kazanan Osmanlı Devleti, **Belgrad Antlaşması** (1739) ile Belgrad ve Sırbistan'ı geri almış; Karadeniz'i bir süre için Rus baskısından kurtarmıştır. Ancak arabuluculuk yapan Fransa'ya daha önceden verilen kapitülasyonlar da bu antlaşma ile daimi hâle getirilmiştir.

1770'te Rusya'nın Kırım üzerinden, Avusturya'nın Balkanlardan başlayan saldırıları; **Çeşme Baskını**'nda Osmanlı donanmasının Rusya tarafından yakılması ile Osmanlı Devleti'ni zor duruma düşürmüştür. Uzun süren mücadele sonucunda Rusya ile Osmanlı Devleti arasında **Küçük Kaynarca Antlaşması** (1774) imzalanmıştır. Bu antlaşmayla Kırım bağımsız hâle gelmiş; Rusya'ya kapitülasyonlar verilmiş; Osmanlı Devleti Rusya'ya savaş tazminatı ödemek zorunda kalmış; Rusya Karadeniz'de donanma, İstanbul'da elçi bulundurma ve Ortodoksların haklarını koruma hakkını elde etmiştir.

XVIII. yüzyıl sonlarında arka arkaya yaşanan Çeşme Baskını ve Küçük Kaynarca Antlaşması zaten zor durumda olan Osmanlı Devleti'nin daha da zayıflamasına neden olmuştur. Çeşme Baskını ile donanmadaki açık artmıştır. Küçük Kaynarca Antlaşması ile Osmanlı hem halkı ağırlıklı olarak Müslüman olan Kırım'ı kaybetmiş, hem de Rusya'nın iç işlerine müdahalesine fırsat vermiştir.

XVII. ve XVIII. yüzyıllarda Osmanlı Devleti Avrupa'da geliştirilen denizcilik faaliyetlerini takip edememiş, donanmasını yenileyememiştir. Bu durum Venedik, Rusya gibi devletlerle yapılan mücadelelerde etkinliğini kaybetmesine neden olmuştur. Zamanla Akdeniz ve Karadeniz'deki Osmanlı etninliğinin azalmasının sebebi de bu durumdur.

XVII. ve XVIII. yüzyıllarda Osmanlı Devleti Avusturya, Rusya, Lehistan gibi batılı devletlerin yanında doğu da Safevi saldırıları ile uğraşmak zorunda kalmıştır. Savaşlarla askeri, siyasi ve ekonomik olarak yıpranan devlet bir taraftan da iç isyanlarla uğraşmıştır. İçerde ve dışarda yaşanan sorunlar devletin önce duraklamasına zamanla da gerilemesine neden olmuştur.

ETKİNLİKLER**A. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun kelimelerle tamamlayınız.**

- 1 Osmanlı Devleti ..... Antlaşması ile Avusturya'ya üstünlüğünü kaybetmiştir.
- 2 Kasrı Şirin Antlaşması ..... Devleti ile yapılan mücadele sonucunda imzalanmıştır.
- 3 II. Viyana Kuşatması sırasında Avrupalı devletler, Osmanlı Devleti'ne karşı ..... kurarak savaşmıştır.
- 4 Osmanlı Devleti batıda en geniş sınırlarına ..... Antlaşması ile ulaşmıştır.
- 5 1645'ten 1669'a kadar süren ..... Kuşatması Osmanlı donanmasının zayıflığını gösterir.
- 6 ..... Antlaşması ile Osmanlı Devleti ilk kez büyük toprak kayıpları yaşamıştır.
- 7 Sıcak denizlere inmek isteyen ..... XVII. yüzyılda sık sık Osmanlı topraklarına saldırmıştır.
- 8 Osmanlı Devleti, Kırım'ı ..... Antlaşması ile kaybetmiştir.
- 9 Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyılda ..... ile kaybettiği yerleri geri almaya çalışmıştır.
- 10 Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda Karadeniz'de daha çok ..... ile mücadele etmiştir.

B. Aşağıdaki cümlelerin sonuna bilgi doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

	D	Y
1. Osmanlı Devleti Nasuh Paşa Antlaşması ile doğuda en geniş sınırlarına ulaşmıştır.		
2. Kasrı Şirin Antlaşması ile günümüze kadar gelen İran sınırları belirlenmiştir.		
3. Osmanlı Devleti XVII yüzyılda Avusturya, Lehistan, Safevi gibi devletlerle mücadele etmiştir.		
4. Osmanlı Devleti II. Viyana Kuşatması ile tekrar yükselmeye başlamıştır.		
5. Karlofça Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nin batı sınırları daralmıştır.		
6. Prut Antlaşması ile Osmanlı Devleti, İstanbul Antlaşması'ndaki kayıplarını telafi etmiştir.		
7. Osmanlı Devleti Pasarofça Antlaşması ile batının üstünlüğünü ilk kez kabul etmiştir.		
8. Çeşme Baskını ile Fransa'a verilen kapitülasyonlar daimi hâle getirilmiştir.		
9. Osmanlı Devleti, Karlofça Antlaşması ile kaybettiği yerleri XVIII. yüzyılda zamanla geri almıştır.		
10. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Karadeniz ve Akdeniz hakimiyeti zayıflamıştır.		

1. Avusturya'nın Bosna'ya saldırması üzerine başlayan Haçova Meydan Muharebesi'nde Osmanlı ordusu galip gelmiştir. Ancak Anadolu'da Celali İsyanları başladığı için savaşın devamında Osmanlı Devleti fetih hareketlerinde bulunamadan antlaşma imzalamak zorunda kalmıştır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı, Avusturya'ya karşı askeri üstünlük sağlamıştır.
B) İç politikadaki gelişmeler dış politikayı etkilemiştir.
C) Haçova Meydan Muharebesi'ne Avusturya'nın saldırısı neden olmuştur.
D) Osmanlı Devleti'nde fetih hareketleri tamamen durmuştur.
E) Osmanlı ülke içinde sorunlar yaşamaktadır.

2. Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyılda kazandığı son askeri mücadele aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mohaç Meydan Muharebesi
B) Haçova Meydan Muharebesi
C) I. Viyana Kuşatması
D) II. Viyana Kuşatması
E) Preveze Deniz Savaşı

3. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti ile Avusturya'nın mücadelelerinde;

- I. Birbirine üstünlük kurma isteği,
II. Sınır genişletme isteği,
III. Coğrafi Keşiflerde etkin olma yarışı

nedenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda aşağıdaki devletlerden hangisi ile askeri bir mücadele içerisinde olmamıştır?

- A) Fransa   B) Venedik   C) Avusturya
D) Lehistan   E) Venedik

5. 1606 yılında Avusturya ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan Zıtatorok Antlaşması'na göre;

- Eğri, Estergon, Kanije kaleleri Osmanlı Devleti'ne bırakılacak,
- Avusturya'nın Osmanlı Devleti'ne ödediği vergi kaldırılacak,
- Avusturya Osmanlı Devleti'ne savaş tazminatı ödeyecektir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti ve Avusturya arasında diplomatik ilişki kurulmuştur.
B) Osmanlı sınırları genişlemiştir.
C) Osmanlı Devleti lehine bir antlaşma olmuştur.
D) Osmanlı Devleti ekonomik kazanım elde etmiştir.
E) Osmanlı – Avusturya arasında sınır problemleri tamamen çözülmüştür.

6. Zıtatorok Antlaşması ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi Osmanlı egemenlik alanının genişlediğine kanıt gösterilebilir?

- A) Avusturya arşidükü protokolde Osmanlı padişahına denk sayılmıştır.
B) Avusturya Osmanlı Devleti'ne savaş tazminatı ödemeye devam etmiştir.
C) Eğri, Estergon, Kanije kaleleri Osmanlı Devleti'ne bırakılmıştır.
D) Osmanlı ile Avusturya denk hale gelmiştir.
E) Avusturya'nın Osmanlı Devleti'ne ödediği vergi kaldırılmıştır.

7. I. Avusturya arşidükü protokolde Osmanlı padişahına denk sayılacaktır.
II. Avusturya Osmanlı Devleti'ne savaş tazminatı ödeyecektir.
III. Eğri, Estergon, Kanije kaleleri Osmanlı Devleti'ne bırakılacaktır.

Zitvatorok Antlaşması'nın yukarıdaki maddelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyılda Avusturya'ya kurduğu siyasi üstünlüğü kaybettiğinin kanıtıdır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

8. **Osmanlı Devleti doğuda en geniş sınırlarına aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile ulaşmıştır?**

- A) Amasya Antlaşması
B) Ferhat Paşa Antlaşması
C) Nasuh Paşa Antlaşması
D) Serav Antlaşması
E) Zitvatorok Antlaşması

9. Osmanlı Devleti ile Safeviler arasında savaşlar Yavuz Sultan Selim Döneminde başlamış, Kanuni Sultan Süleyman Döneminde devam etmiştir. Osmanlı Devleti, Safevilere karşı üstünlük kursa da İran'ın tamamına hâkim olamamıştır. İki devlet arasında XVII. yüzyılda da mücadeleler devam etmiş

Yalnız bu bilgiye göre;

- I. Osmanlı ve Safeviler uzun bir süre mücadele etmiştir.
II. XVII. yüzyılda Safeviler toprakları Osmanlı Devleti sınırlarına katılmıştır.
III. Safeviler ve Osmanlı arasındaki mücadelelerde iki tarafta büyük toprak kayıpları yaşamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

10. Haçova Meydan Muharebesi'nin uzun sürmesi, ordunun ağır kayıplar vermesi, ordunun bir kısmının savaş alanını terk etmesi ve savaşın son anda zor da olsa kazanılması üzerine Sadrazam Sinan Paşa; ordudan kaçanları tespit ettirmiş, mallarına el koymuştur. Bu durum Anadolu'da Celali İsyanları'nın başlamasının nedenlerinden biri olmuştur.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Haçova Meydan Muharebesi sırasında ordudan kaynaklı sıkıntılar yaşanmıştır.
B) Haçova Meydan Muharebesi zorda olsa kazanılmıştır.
C) Sadrazam Sinan Paşa'nın kararı Anadolu isyanlarını tetikleyen nedenlerden biri olmuştur.
D) Haçova Meydan Muharebesi sonrasında Osmanlı ordusunda ciddi reformlar yapılmıştır.
E) Haçova Meydan Muharebesi'nde ordunun tutumu mücadeleyi Osmanlı açısından zorlaştırmıştır.

11. I. Serav Antlaşması
II. Ferhat Paşa Antlaşması
III. Nasuh Paşa Antlaşması
IV. Kasrı Şirin Antlaşması
V. Bahçesaray Antlaşması

Osmanlı Devleti ile İran arasında yapılan antlaşmalar arasında yukarıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

12. **Osmanlı Devleti ile İran arasındaki mücadelelerde;**

- I. İki devlet arasındaki mezhep çatışması,
II. İki devletin Akdeniz'de üstünlük yarışı,
III. İki devletin sınır problemi yaşamaması

nedenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

D	E	D	E	B	A	C	E	A	C	B	D
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

1. Osmanlı Devleti 1533'te Avusturya'ya karşı elde ettiği siyasi üstünlüğü 1606'da ..... Antlaşması ile kaybetmiştir.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki antlaşma isimlerinden hangisi getirilirse bilgi doğru olur?

- A) Vasvar   B) Zitvatorok   C) Serav
D) Nasuh Paşa   E) Hotin

2. Osmanlı Devleti 1590 yılında Safeviler ile yapılan Ferhat Paşa Antlaşması ile doğuda en geniş sınırlarına ulaşmıştır. Ancak Safevilerin antlaşmayı bozup Azerbaycan'a saldırması ile iki devlet karşı karşıya gelmiş; Osmanlı Devleti Ferhat Paşa Antlaşması ile aldığı yerleri Safevilere 1612 yılındaki Nasuh Paşa Antlaşması ile geri bırakmıştır.

Bu bilgiye göre;

- I. Osmanlı Devleti doğuda toprak genişletemeyeceğini kabul etmiştir.
II. Osmanlı Devleti doğuda en geniş sınırlarını uzun süreli korumayı başaramamıştır.
III. Nasuh Paşa Antlaşması, Osmanlı Devleti aleyhine olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

3. "Safeviler, XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu durumdan yararlanmaya çalışmıştır." **yargısında bahsedilen duruma;**

- I. Anadolu'da Celali isyanlarının olması,
II. Avusturya ile uzun süren savaşlar,
III. Osmanlı tahtında yaşanan fetret devri

gelişmelerinden hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

4. **Osmanlı Devleti'nin Safeviler ile yaptığı;**

- I. Ferhat Paşa,
II. Nasuh Paşa,
III. Serav

antlaşmalarından hangilerinde sınırlarında olumlu yönde bir değişiklik olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

5. 1533'te Avusturya ile yapılan İstanbul Antlaşması'nda "Avusturya arşidükü protokolde Osmanlı sadrazamına denk sayılacaktır" maddesi yer alırken; 1606'da imzalanan Zitvatorok Antlaşması'nda "Avusturya arşidükü protokolde Osmanlı padişahına denk sayılacaktır" maddesi yer almıştır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı, İstanbul Antlaşması'nda Avusturya'ya üstünlük sağlamıştır.
B) Zitvatorok Antlaşması ile devletlerin denkliliği kabul edilmiştir.
C) XVI. yüzyıldaki dengeler, XVII. yüzyılda değişmiştir.
D) İki antlaşmada Osmanlı lehine sonuçlar ortaya çıkarmıştır.
E) Avusturya Zitvatorok Antlaşması'nda var olan durumu kendisi için daha iyi hale getirmiştir.

6. **Osmanlı Devleti ile Safeviler arasında 1639'da imzalanan ve bugünkü Türkiye – İran sınırında belirleyen antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Kasrı Şirin Antlaşması
B) Serav Antlaşması
C) Hotin Antlaşması
D) Zitvatorok Antlaşması
E) Nasuh Paşa Antlaşması

7. Osmanlı Devleti'nin Safeviler ile mücadeleler sırasında;

- I. Bağdat,
- II. Azerbaycan,
- III. Bosna

topraklarından hangilerini sınırlarına kattığı söylenemez?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

8. IV. Murat, Revan Seferi'nde İran'dan Azerbaycan'ı; Bağdat Seferi'nde Bağdat'ı geri almayı başarmıştır. Seferler sonunda imzalanan Kasrı Şirin Antlaşması'yla Zagros Dağları iki devlet arasında sınır kabul edilmiştir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İki devlet arasında doğal sınır tercih edilmiştir.
B) Bağdat ve Revan Seferleri ile kaybedilen yerler geri alınmıştır.
C) Osmanlı Devleti doğuda en geniş sınırlarına ulaşmıştır.
D) IV. Murat, İran'a karşı başarılı seferler yapmıştır.
E) IV. Murat doğuya yönelik hamleler yapmıştır.

9. XVII. yüzyılda doğuya yönelik sınır genişletmek isteyen Osmanlı Devleti aşağıdaki devletlerden hangisi ile mücadele etmiştir?

- A) Çin   B) Avusturya   C) Memlukler
D) Safeviler   E) Hindistan

10. 1612 yılında Nasuh Paşa Antlaşması'yla Osmanlı Devleti, 1590 yılındaki Ferhat Paşa Antlaşması'nda aldığı yerleri tekrar Safevilere bırakırken; Safeviler, Osmanlı Devleti'ne yılda 200 deve yükü ipek vermeyi kabul etmiştir. Ancak Safeviler, antlaşma şartlarına uymadığı için iki devlet 1618 yılında tekrar savaşıma başlamıştır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kısa aralıklarla Osmanlı ve Safeviler arasında savaşlar olmuştur.
B) Osmanlı – Safevi sınırlarında ara ara değişiklikler olmuştur.
C) Nasuh Paşa Antlaşması'nda Osmanlı toprak kaybetmiş ancak ekonomik kazanım sağlamıştır.
D) Nasuh Paşa Antlaşması uzun süreli uygulanamamıştır.
E) Osmanlı – Safeviler arasındaki mücadeleler XVII. yüzyıl boyunca devam etmiştir.

11. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda;

- I. Safeviler,
- II. Avusturya,
- III. Bizans

devletlerinden hangileri ile sınır sorunları nedeniyle mücadele etmiştir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

12. XVII. yüzyıl Osmanlı – Safevi mücadeleleri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İki devlet arasında birçok mücadele olmuştur.
B) İki devlet sadece diplomatik yollarla mücadele etmiştir.
C) İki devlet arasında sınır değişiklikleri olmuştur.
D) İki devlet birbirine karşı kesin üstünlük kuramamıştır.
E) İki devlet birçok antlaşma yapmıştır.

B	C	E	D	C	B	A	D	A	C	E	B
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

1. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda;

- I. Safeviler,
- II. Lehistan,
- III. Venedik

devletlerinden hangileri ile mücadele etmesi elinde bulundurduğu halifelik yetkisinin birleştirici gücüyle çelişmektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

2. Osmanlı Devleti ile Venedik arasında XVII. yüzyılda yaşanan mücadelenin temelinde;

- I. Girit Kuşatması,
- II. Akdeniz hâkimiyeti mücadelesi,
- III. Sıcak denizlere inme isteği

durumlarında hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Venedik hâkimiyetinde olan Girit, XVII. yüzyılda Hristiyan korsanların barınağı olmuş. Bu korsanlar Türklere ait hac ve ticaret gemilerini yağmalamış, can ve mal kaybına sebep olmuştur. Bu durum Osmanlı Devleti'nin Doğu Akdeniz hâkimiyetini sarstığı için Osmanlı Devleti, Girit'i kuşatmıştır.

Yalnız bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Girit'teki durum Osmanlı güvenliğini tehdit eder hale gelmiştir.
- B) Girit korsanları Türk halka zarar vermiştir.
- C) Yaşanan güvenlik sorunu Osmanlı Devleti'ni Girit'i kuşatmaya yönlendirmiştir.
- D) Osmanlı donanması Venedik karşısında yetersiz kalmıştır.
- E) XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti, Doğu Akdeniz'de sorunlar yaşamıştır.

4. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda aşağıdaki devletlerden hangisi ile daha çok denizlerde mücadele etmiştir?

- A) Lehistan
- B) Venedik
- C) Avusturya
- D) İran
- E) Rusya

5. Osmanlı Devleti 1645'te Sultan İbrahim Döneminde Venedik hâkimiyetindeki Girit Adasını kuşatmış, 1669'da IV. Mehmet Döneminde Girit'in fethi gerçekleşmiştir.

Bu bilgiye göre;

- I. Osmanlı egemenlik alanı genişlemiştir.
- II. Osmanlı donanması eski gücüne sahip değildir.
- III. Girit uzun bir kuşatma sonucunda Osmanlı topraklarına katılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Avusturya'nın Erdel'in iç işlerine karışması üzerine 1663'te Avusturya Seferine çıkan Köprülü Fazıl Ahmet Paşa; Uyvar, Novigrad ve Zerinvär kalelerini almıştır. Bunun üzerine Avusturya barış istemek zorunda kalmış taraflar Vasvar Antlaşması'nı imzalamıştır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Avusturya'nın Osmanlı topraklarına müdahalesi iki devleti karşı karşıya getirmiştir.
- B) Osmanlı Avusturya'ya karşı siyasi üstünlüğü tekrar ele geçirmiştir.
- C) Osmanlı Avusturya Seferi'nde başarılı olmuştur.
- D) Osmanlı ilerleyişi Avusturya'yı antlaşmaya mecbur bırakmıştır.
- E) Osmanlı, Avusturya aleyhine toprak genişletmiştir.

7. Girit Kuşatmasının sonuçları arasında;

- I. Osmanlı Devleti'nin Doğu Akdeniz hâkimiyeti güçlenmiştir.
- II. Osmanlı donanmasının eski gücünün devam etmediği görülmüştür.
- III. Osmanlı egemenlik alanı genişlemiştir.

durumlarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

8. XVII. yüzyılda görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisi olumlu sonuçlansa da Osmanlı donanmasının artık XVI. yüzyıldaki gücüne sahip olmasının kanıtıdır?

- A) Karlofça Antlaşması'nın imzalanması
- B) İkinci Viyana Kuşatması
- C) Girit Kuşatması
- D) Kutsal ittifakla yapılan uzun savaş
- E) Revan Seferi

9. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında görülen;

- I. Avusturya'nın Osmanlı Devleti'ne vergi ödemeyi bırakması,
- II. Avusturya arşidükünün, Osmanlı padişahına denk sayılması,
- III. Uyvar, Novigrad kalelerinin Osmanlı Devleti'ne bırakılması

düzenlemelerinden hangileri "Avusturya, Osmanlı üstünlüğünü kabul etmiştir" yargısı ile çelişmez?

- A) Yalnız III   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

10. I. Vasvar,
II. Nasuh Paşa,
III. Hotin

Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda imzaladığı yukarıdaki antlaşmalardan hangileri daha çok devletin lehine olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

11. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda;

- I. Lehistan,
- II. Avusturya,
- III. Safeviler

devletleri ile savaşmıştır.

Osmanlı Devleti bu devletlerden hangileri ile daha önce büyük bir savaş yapmadığı halde XVII. yüzyılda savaşmak zorunda kalmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

12. Osmanlı Devleti'nin eski gücüne ulaşmasını batı hâkimiyetini güçlendirmekte gören Genç Osman; sınırlarını ihlal eden Lehistan'a karşı Hotin Seferi'ne çıkmıştır. Başta iyi başlayan sefer yeniçerilerin isteksizliği ve etkisizliği yüzünden beklenen başarıyı getirmemiştir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Genç Osman devleti tekrar güçlendirmeye çalışmıştır.
- B) Hotin Seferine Lehistan sınır ihlalleri neden olmuştur.
- C) Yeniçerinin tutumu savaşın gidişatını değiştirmiştir.
- D) Ordu içindeki sorunlar başarıyı engellemiştir.
- E) Osmanlı Lehistan'a karşı büyük toprak kaybetmiştir.

E	A	D	A	C	E	B	E	B	D	C	A
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

1. Osmanlı Devleti'nde bazı gelişmeler beklenenden çok daha uzun ve meşakkatli bir sürece neden olmuştur.

Yukarıdaki yargıya;

- I. Girit Kuşatması,
- II. İkinci Viyana Kuşatması,
- III. Hotin Seferi

durumlarından hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

2. 1645'te başlayıp 1669'a kadar süren Girit Kuşatması sırasında Venedik; Osmanlı donanmasının geri çekilmesini sağlamak için Ege Adalarına saldırıp, Çanakale Boğazı'nın ağzını kapatmıştır. Ancak kuşatmayı devam ettiren Osmanlı Devleti sonunda Girit'i fethetmiştir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Çeyrek asıra yakın, uzun bir kuşatma olmuştur.
- B) Venedik mücadeleyi Girit dışına da çıkarmıştır.
- C) Osmanlı zorda olsa Girit'i topraklarına katmıştır.
- D) Osmanlı Devleti Akdeniz'de kesin üstünlük elde etmiştir.
- E) Venedik Osmanlı Devleti'ni geri adım attırmak için mücadeleyi Ege'ye yaymıştır.

3. Osmanlı ile Lehistan arasında imzalanan antlaşmalara;

- I. Hotin,
- II. Bucaş,
- III. Zitvatorok

antlaşmalarından hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti batıda en geniş sınırlarına aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile ulaşmıştır?

- A) Hotin Antlaşması
- B) Vasvar Antlaşması
- C) Karlofça Antlaşması
- D) Ferhat Paşa Antlaşması
- E) Bucaş Antlaşması

5. Genç Osman'ın, Osmanlı Devleti'ni tekrar eski gücüne kavuşturma hayaliyle çıktığı Hotin Seferi'nden istediği sonucu alamamasında;

- I. Yeniçeri ocağının disiplinsizliği,
- II. Milliyetçi isyanların çıkması,
- III. Doğuda savaşların devam ediyor olması

gelişmelerinden hangileri daha çok etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

6. Lehistan'ın Osmanlı himayesindeki Ukrayna'ya saldırması ile başlayan Lehistan Seferi'nde Osmanlı ordusu Podolya'yı fethetmiştir. Lehistan'ın barış isteği üzerine 1672'de yapılan Bucaş Antlaşması ile Osmanlı Devleti batıda en geniş sınırlarına ulaşmıştır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bucaş Antlaşması Lehistan'ın talebi üzerine imzalanmıştır.
- B) Bucaş Antlaşması ile Osmanlı Devleti sınırlarını genişletmiştir.
- C) Bucaş Antlaşması Osmanlı lehine bir antlaşmadır.
- D) Lehistan Seferi Osmanlı adına başarılı olmuştur.
- E) Bucaş Antlaşması sonrasında Osmanlı Devleti batıda hiçbir askeri başarı kazanamamıştır.

7. Osmanlı Devleti ile Lehistan arasında yapıla Bucaş Antlaşmasına göre;
- Podolya Osmanlı Devleti'ne bırakılacak,
  - Lehistan, Osmanlı Devleti'ne yıllık vergi ödeyecektir.

Yalnız bu bilgiye göre;

- I. Osmanlı Devleti batıda en geniş sınırlarına ulaşmıştır.
- II. Lehistan, Osmanlı üstünlüğünü kabul etmiştir.
- III. Osmanlı egemenlik alanı genişlemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

8. XVII. yüzyılda görülen Osmanlı – Lehistan ilişkileri için aşağıdakilerden hangisi söylenirse yanlış olur?

- A) Sınır sorunları nedeniyle iki devlet karşı karşıya gelmiştir.
- B) Hotin Seferi'nde Osmanlı Devleti tam olarak istediği sonucu alamamıştır.
- C) Avuturya'ya karşı Lehistan ve Osmanlı ittifakı görülmüştür
- D) Bucaş Antlaşması'nda Lehistan Osmanlı üstünlüğünü kabul etmiştir.
- E) Kutsal İttifakta Lehistan, Osmanlı karşısında yer almıştır.

9. .... başlaması üzerine Avrupalı Devletler Kutsal İttifak kurarak Osmanlı Devleti'ne savaş açmışlardır.

Yukarıdaki bilgideki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilirse bilgi doğru olur?

- A) Birinci Viyana Kuşatması'nın
- B) İkinci Viyana Kuşatması'nın
- C) Duraklama Dönemi'nin
- D) Girit Kuşatması'nın
- E) Revan Seferi'nin

10. Rusya'nın Osmanlı egemenliğindeki Kazakların topraklarına girmesi üzerine ilk kez iki devlet karşı karşıya gelmiştir. Osmanlı Devleti'nin Çehrin Kale-si'ni alması üzerine Rusya barış istemiş; 1681'de Osmanlı ile Rusya arasındaki ilk antlaşma olan Bah-çesaray Antlaşması imzalanmıştır. Rusya Osmanlı Devleti'ne bağlı olan Kırım Hanlığına vergi ödemeyi kabul etmiştir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Rusya ile Osmanlı arasında uzun süreli bir barış süreci başlamıştır.
- B) XVII. yüzyıla kadar Osmanlı Devleti ile Rusya sa-vaş yapmamıştır.
- C) Rusya, Osmanlı üstünlüğünü kabul etmiştir.
- D) Bahçesaray Antlaşması Rusya ile Osmanlı ara-sındaki ilk mücadeleyi bitirmiştir.
- E) Rusya, Osmanlı karşısında yenik duruma düş-müştür.

11. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıl için aşağıdaki-lerden hangisi söylenirse yanlış olur?

- A) Devlet sınırlarında değişimler olmuştur.
- B) Birçok devletle askeri mücadele yapılmıştır.
- C) Haçlılara karşı üstünlük sağlanmıştır.
- D) Devlet batıda en geniş sınırlarına ulaşmıştır.
- E) Avrupalılarla diplomatik ilişkiler kurulmuştur.

12. I. Ortodoks halk için karşı karşıya gelmişlerdir.
II. İlk diplomatik ilişkilerini kurmuşlardır.
III. İlk mücadelelerini yapmışlardır.

XVII. yüzyılda Osmanlı – Rus ilişkileri için yukarı-dakilerden hangileri söylenirse doğru olur?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

D	C	A	B	C	D	E	A	E	B	D	C
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

1. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan ilk antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bahçesaray Antlaşması
- B) Karlofça Antlaşması
- C) İstanbul Antlaşması
- D) Bucaş Antlaşması
- E) Belgrad Antlaşması

2. Osmanlı Devleti, XVI. yüzyılda hızlı bir yükselme içinde olmuş Avrupalı devletlere üstünlüğünü kabul ettirmiştir. Ancak XVII. yüzyılda bu durum yerini yavaş yavaş Avrupalı devletlerle denklige bırakmıştır.

Yukarıda bahsedilen üstünlüğün kaybedilip denklige dönülmesini sağlayan ilk gelişme aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) İkinci Viyana Kuşatması
- B) Karlofça Antlaşması
- C) Hotin Seferi
- D) Girit Kuşatması
- E) Zitvatorok Antlaşması

3. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda fetihler yapmış ancak bir taraftan da toprak kayıpları yaşamaya başlamıştır. Ancak ne kazançlar ne de kayıplar çok büyük çaplı olmamıştır.

Bu bilgiye göre XVII. yüzyıl Osmanlısı için;

- I. Fetih politikası devam etmiştir,
- II. Devlet genel olarak durağan bir süreç geçirmiştir,
- III. Osmanlı ekonomisi açık vermiştir

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'nin 1683'te Viyana'yı kuşatmasında;

- I. Batı yönünde toprak genişletmek,
- II. Akdeniz hâkimiyetini güçlendirmek,
- III. Osmanlı Devleti'ni tekrar yükselişe geçirmek

amaçlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

5. Merzifonlu Kara Mustafa Paşa 1683'te Viyana'yı kuşattığında ordusunda; Kırım Hanlığının, Erdel, Eflak, Boğdan beylerinin birlikleri bulunuyordu. Büyük ve güçlü bir orduyla Avusturya topraklarına girilmiş, Viyana kuşatılmış ancak beklenene sonuç alınamamış; Viyana önlerinden geri dönmüştür.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı ordusu farklı etnik unsurlardan oluşturulmuştur.
- B) Osmanlı, Viyana Kuşatması için güçlü bir ordu kurmuştur.
- C) XVII. yüzyılın ilk yenilgisi Viyana'da alınmıştır.
- D) Viyana Kuşatması Merzifonlu Kara Mustafa Paşa komutasında yapılmıştır.
- E) Viyana Kuşatması Osmanlı aleyhine sonuçlanmıştır.

6. Osmanlı Devleti Kutsal İttifakta savaştığı aşağıdaki devletlerden hangisi ile daha önceden Girit için mücadele etmiştir?

- A) Avusturya
- B) Malta
- C) Venedik
- D) Rusya
- E) Lehistan